

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Feloldó szerkesztő háborúban lévő alatt a szerkesztésért felelős:
PURJESZ M. R.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Sásvárosi-tér 7. telefon-száma: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Megyéd évre 3 kor. 50
Fél évre 7 .. Egy óra 1 .. 20

Vessünk be minden talpalatnyi földet.

Jó szerencse, hogy a kormány a hatósági árak megállapításával előjött a kenyert adó gabonafélék további áremelkedésének. Igaz ugyan, hogy a máximális ár-meghatározásnak jóval előbb kellett volna történnie, mert a háborúval nem igen lehet megindokolni az áremelkedést, hiszen az iratás befejezésekor a buza méter-mázsa 18-22 koronáig kelt.

A rohamos árszökkenést a háború második hónapjában a termelő és fogyasztó között álló közvetítő kereskedelem fokozta.

Most ebben a tejjel-mézrel folyó Kánaánban a gyógyszeres árat megközelítő drága kenyereket eszünk. És milyen kenyereket? Alig élvezhető lisztheveréből sültet.

Hiszen voltak már nálunk aszályos évek, voltak már az előbbi évnél szűkebb termésű évek, még sem ettünk mást, csak lisztes buza kenyereket és nem is ilyen elvileg lehetetlen árban.

Féltő, hogy a spekuláció és más körülmények folytán még növekedni fog a drágaság, mert nálunk, ebben az agrár államban, minden a föld termésétől függ. Hogy a jövőben eleje velessék az indokolatlan drágaságnak, minden talpalatnyi földet be kell munkálni.

A gazdasági tudósításokból olvassuk, hogy több óriási vetés van, mint tavaly. Ez aligha áll így. Nálunk, Csánádmegyében is igen sok föld parlagon hever. A nép között az a helytelen vélemény terjedt el, hogy drága meglevő magját minék vessen el, hogy majd a muszka arassa le. Meg kell érteni a gazdáknak és meg kell érteni velők, hogy ha már 4-5 hónap óta nem bír velünk az orosz, hanem állandóan mi verjük, hogy az ellenség itt nem fog arani.

Meg kell értenie gazdáinknak, ha sok vetése, sok termése és drága termése lesz az idén. Nagy uradalmaknál segédkezhetnek a hadifoglyok. Gazdáink pedig segítsenek egymásnak. Legyen kötelező a községenkénti munkálatok összehangolása ott, ahol kevés a munkaerő. Csak üres föld ne maradjon sehhol se!

Es ha mégis lenne valahol, kérdőre kell vonni gazdáját, miért nem vetett, mert nem volt vetőmagja, akkor adni kell neki, hiszen erre is meg van a mód. Oktatni kell ott, ahol szükség van az oktatásra. Szántani és vetni kell mindent, ami a talajhoz képest csak bevethető. Igákkal is egymást segítsék ki gazdáink, mint takarásakor szokás. Nincs fagy, lehet szántani és a folytonos

szántás az egerek pusztítására is igen célszerű. Egykettőre itt lesz az idője a teljes tavaszi munkának. Buza, árpa, zabvetés, utána pedig jönnek a káposzta növények. Be kell vetni minden talpalatnyi földet. Majd ha megint mindenünk lesz elegendő, nem lesz drágaság és szüntethet a mindannyiunk jólétét biztosító föld.

Ha gazdáink nem vetnek, még drágább lesz az étel, ezért kell ösztönözni gazdáinkat, hogy igenis, csak vessenek bátran és bármilyen üres föld ne maradjon. Itt kell megjegyezni azt is, hogy erre

szánhatna egy kis időt a hatóság, melynek mégis csak legelőbb hittel ad a mi hűt lakó magyarunk.

A jelen szomorú időben gazdasági ügyek elintézésére a gazdasági egyesületeknek, gazdasági felügyelőknak. Az ő buzdításuk, agitációjuk alapján nem maradna föld parlagon és ez a tejjel-mézrel folyó Kánaán, megtermené mindazt, a mire szükségünk van. Nem volna nyomor, nem volna drágaság, de a buzdítás nyomán a nép jólét és boldogság áradna szét a legigazabb ügyért harcoló magyar nemzet egén.

melyben az egész bukovinai orosz erő részt vett. Két napig tartott az elkecseregetett heves ütközet. A folyton támadó ellenség egész sorokat vesztett. Egymásután felvonultak a tartalékok, mielőtt ágyunk, géptegyverek és gyalogságunk láthatatlan állásokból szünt néhánl omlották a mindent eladópró tüzet.

Itt ott annyira megtört az ellenség aktivitása, hogy a harc vonal egyes részén a miénk mentek győzelmes sárosyromokra. Ez mindent megmagyaráz, ha tudjuk, hogy csapatunk feladata pozícióink védelmezése volt a túl erőben levő ellenséggel szemben. Tapasztalt, kitűnő vezetésre vall az a tény, hogy az orosz tüzérség mindaddig az egyetlen ágyunk állását sem tudta feltámadni, ellenben tüzéreink minden egyes lövése, amikor az ellenség bizonyos vonalára ért, tökéletes találat volt. Egész orosz seregétől elmozdítottak meg, miután a tartalékok is kimerültek, be kellett következni az oroszok visszavonulásának.

Az ellenség veszteséget szenvedett halottakban és sebesültekben szám szerint még eddig nem lehet megállapítani. A foglyok száma a harc védelmi jellegénél fogva nem lehet sok.

Ma csendes nap volt. Az oroszok súlyos sebeiket gyógyítgatják. Ráadásul teljes mértékben beköszöntött a bukovinai kegyetlen tél, vele az alattomosan fenyegető megfagyás veszélye, amely ellen a védelem, a hegyhátakon vándorló, megvert orosz sereg csak nehezen tud védekezni.

Ma, örvendve a nagyszerű győzelemben, a mi katonáink is pihennek kitűnően védett áncolásban. Csupán ágyunkra volt, amely részükre újabb sikereket hozott.

A tüzérségi harcok a Nida és a Dunajec mentén

Grác, jan. 22.

A „Grazer Tagespost” jelenti: A Nida mentén és a Dunajec torkolata és a Gorlice közli szakaszon keves tüzérségi harcok vannak folyamatban. A nehéz tüzérség munkája dominál. Hogy tüzérségi fölényünket a harc vonalnak nagy részén érvényre tudjuk juttatni, annak a zalkicyni lényes győzelemünk volt első bizonyítéka. Itt kivított sikereink hatására nemcsak ebben a győzelemben nyilvánult meg, hanem a későbbi harcokban is érezhető lesz. Ebből nem következtethető, hogy egy döntő győzelem már a legelőzlebli napokban várható lenne. Nagy figyelemmel kell kísérnünk az itteni tüzérségi harcokat, mert hivatottaknak látszanak arra, hogy nagy eredmények bevezetői legyenek. Folyókon keresztül irányuló

A szövetséges csapatok előnyomulása Varsó alatt.

A Dunajec mentén nagy vereséget szenvedtek az oroszok.

A jakobeni-i győzelem jelentősége.

A fél év óta tartó borzalmas világháború már megtanította a hadviselő feleket arra, hogy győzelmet az a hadsereg arat, melynek értelmesebb katonája van.

Az oroszoknak óriási volt a hadserege a háború kezdetén, de az az döntő csatákat éppen fejelemzetlensége miatt nem lehet kivívni.

Ezenek tapasztalatai ma már nyilvánvalók, sőt ezt maguk az oroszok is kezdik belátni. Eppen az orosz sereg eme ziláltságának kell sok tekintetben betudni hadaik és a szövetséges német hadak gyakori nagy és lényes győzelmét.

A szövetséges hadak nem ismerve halálfelelmet, nem ismerve semmiféle akadályt, nemcsak hogy már Varsó felé alott állanak, hanem Orosz Lengyelország több helyein lényes győzelmeket arattak. Galicai és a Kárpátok között folytatott küzdelmekről ismételtlen csak győzelemi hírek érkeznek.

Mai híreink a következők:

Höfer jelentése.

Az általános helyzet változatlan. A lengyelországi arcvonalon, nem tekinve egyes járőrharcokra, csakis tüzérségi harc volt. A Dunajec mentén tüzérségük

sikerrel lötte az ellenséges gyalogsági vonalak egyes szakaszait és kiterjedt területen megsemmisített majer kiürítését. Egyik csapatunk a folyóig előnyomult, az ellenségnek több száz lövési veszteséget okozott és a Dunajecen át épített hadi hidját szétrombolta.

A Kárpátokban csakis jelentéktelen csatározás volt.

Höfer, altábornagy, a vezérkar főnök helyettese.

A jakobeni győzelem nagy jelentősége.

Beszterce, jan. 22.

A Jakobéninél aratott győzelem, nemcsak fáradhatatlanul harcoló csapatunk önbizalmát fokozta, hanem nagy mértékben megerősítette a harc vonal mögött lakók nyugalmát is.

Az oroszoknak Jakobéninél szenvedett kudarcra igen nagy jelentőségű, amely lényegében a következő:

— Miután csaknem két hétig a legváltogatásabb kísérletek, amelyek az ellenség részéről a Jakobéninél levő állások elfoglalására irányultak, eredménytelenek maradtak: parancsnokuk általános koncentrikus támadást rendelt el, a

támadások mindig nagy nehézségekkel járó vállalkozások és igen gondos előkészületeket kívánnak meg. Az ilyen támadásnak első feltétele az ellenségnek napokon át ágyuk tüzelésével való gyengítése. Nagy megelégedéssel töltött el bennünket az a tudat, hogy bukovinai kis csapatunk a tu erővel támadó orosz előrenyomulást sikerrel visszaverte és az ellenségnek nagy veszteségeket okozott.

A lengyelországi nagy csata.

Kopenhága, jan. 22.

A németek a Varsó ellen irányuló támadással egyidejűleg északra is előnyomulnak a Vistula felé. Az ideérkezett pétervári jelentések szerint az északi seregben igen jelentékeny mennyiségű lovascsapatok vannak, míg a gyalogság száma a lovasághoz képest csakély. Tegnapelőtt, január 14 én Ploctól északnyugatra heves csata fejlődött ki az oroszok és a németek közt. A csata eredményéről a pétervári jelentések csak annyit árulnak el, hogy a németekkel tovább folyik a harc Sierpe környékén.

Az oroszok veresége Sochacev mellett.

Róma, jan. 22.

A Mattino a Sochaceven tul szenvedett orosz vereségről a következőket jelenti: Az orosz hadsereg legjobb csapatait vezette itt el és most ezek nélkül kénytelen újabb offenzíváját megkezdeni. Már lehet arról beszélni, hogy Oroszország egyelőre elűt van, mert amíg újból harcba állíthatja az ujosok száz ezreit vagy millióit és a míg ezeket bitanihatja és felszerelheti, sok idő telik el és kérdés, hogy akkorra a helyzet olyan lesz e még, hogy a mai vonalon maradhatnak az oroszok.

Pétervár, jan. 22.

A Rjecz katonai munkatársa írja, hogy az oroszok emberfeletti erőt fejtenek ki, hogy a Sochaceven tul megerősített vonalat megtarthassák. Hogy mégis vissza kellett vonulniuk, azt az elsőrendű katonaságban szenvedett nagy veszteségek okozták.

Az oroszok beismerik nyugat-galiciai vereségüket.

Rotterdam, jan. 22.

A ma érkezett pétervári táviratok már beismerik, hogy az osztrák-magyar seregek Nyugat-Galiciában hevesen és eredményesen támadnak. Maga a hivatalos jelentés is azt mondja, hogy az ellenség 18-án este hevesen ostromolta az orosz állásokat Radovistól délre, majd nagy erővel megtámadta ezeket az állásokat, mire „csapataink a gyilkos tűz miatt kénytelenek voltak visszavonulni.”

A Times lengyelországi hadi tudósítója azt jelenti, hogy Varsó körül a helyzet változatlan. Lajbb délre a szövetségesek, úgy látszik, a Kieleva-Radom vonal ellen akar nak előnyomulni, de a Times tudósítója, bár elismeri, hogy az

ellenség Kielevát megszállta, mégis azt mondja, hogy ezen a vonalon aligha lehet eredményes támadást intézni Varsó felé, oly kitérők az oroszok védelmi pozíciói. Az angol tudósító közli egyes orosz lapoknak azt a hírt, hogy a németek Lowitzot és Salskiewicét kiűrtették volna, de hozzá teszi, hogy maga is kételkedik a hír valódiságában.

Német hivatalos jelentés.

Nyugati hadiszintér:

A tengerparti és Lys között tegnap is csak tűzérési harcok folytak. A Notre Dame de Lorelle-nél tegnapelőtt általunk elfoglalt lövészárkot ma éjjel ismét elvesztettük.

Arrasól északnyugatra a franciák az Arras lilel országot mindkét oldalán ismétellen támadtak, de visszaverték őket. Berry au Bac tól délnyugatra két lövészárkot foglaltunk el a franciáktól, a melyeket az élék ellentámadásokkal szemben is megirtottunk.

A franciáknak St. Mihieltől északkeletre levő hadállásaink ellen intézett támadásait visszavertük. Pant a Monsionól északra leire a három nappal ezelőtt fölünk elfoglalt hadállások egy részét sikerült visszafoglalnunk. Csapataink a közben négy ágyút zsákmányoltak és több foglyot ejtettek. A még vissza nem foglalt állásokért folyik a harc.

A Vogézekben Sennheimó nyugatra a kétdelem még tart.

Keleti hadiszintér:

Kelet-Poroszországban a helyzet változatlan.

Lipától keletre egy kisebb ütközet reánk nézve kedvezően folyt le. Száz fogly maradt a kezünkön.

A Vistulától nyugatra eső területen Borzímowól északkeletre támadásuk előrehaladt. Az oroszoknak Lopusznától nyugatra, Koskietől délnyugatra ellentünk intézett támadásait visszavertük.

A legfelső hadvezetőség.

Zeppelin-hadjárat Anglia ellen.

Rotterdam, jan. 21.

Londonból jelenti: Az angol főváros lakossága már rég abban a hitben élt, hogy a német léghajók már nem mernek támadást intézni Angolország ellen. Annál nagyobb most a pánik a Zeppelinek támadás után. Az elővigyázati rendszabályokat most megkezdették, mindezekig azonban London fölött nem jelent meg Zeppelin.

Yarmouth felett tíz percig tartózkodott a német léghajó és öt bombát dobott le. A bombák három embert megöltek és több házat elpusztítottak. Az éjszaka sötétjében a Zeppelint nem lehetett látni, csak motorjainak kattanása volt hallható.

Tíz óra 45 perckor négy bombát dobott egy Zeppelin Kingslyanre, a honnan a királyi pár kevéssel előbb utazott el.

A „Central News” azt jelenti, hogy az egyik Zeppelint az angolok lelőtték Norfolk közelében,

később azonban megcélolta ezt a jelentést. További jelentések szerint este félkilenckor a tizta, csillagos égbolton a tenger felől két Zeppelin jelent meg az angol partokon. Tizenegy óra 45 perckor kelet felől egy harmadik Zeppelin jelent meg a láthatáron. A kárt kezdetben mindössze ötven font sterlingre becsülték, most már több ezer font sterlinget mondanak.

Amsterdam, jan. 22.

Yarmouth felett két Zeppelin volt látható 2600 méter magasságban. A Zeppelinek megjelentek Sheringham, Croner, Kingslyan és Ruston felett. A Zeppelinekről ledobott bombák több ezer font sterling kárt okoztak. Gravesend közelében is láttak egy Zeppelint.

Német előnyomulás északról.

Kopenhága, jan. 22.

A németek a Varsó ellen irányuló támadással egyidejűleg északra is előnyomulnak a Vistula felé. Az ideérkezett pétervári jelentések szerint az északi német seregben igen jelentékeny mennyiségű lovascsapatok vannak, míg a gyalogság száma a lovasághoz képest csakély. Tegnapelőtt, január 20-án Ploctól északnyugatra heves csata fejlődött ki az oroszok és a németek közt. A csata eredményéről a pétervári jelentések csak annyit árulnak el, hogy a németekkel tovább folyik a harc Sierpe környékén.

A németek soissonsai sikerei.

Kopenhága, jan. 22.

Mint Párisból jelenti, a német csapatok Soissons előtt még mindig erőltetnek és kapnak Belgiumból. Kétségtelen, hogy a németek az Aisne mellett elért sikereiket ki akarják használni.

Berlin, jan. 22.

A krisztianisi „Aftenposten” jelenti Párisból, hogy a franciák az Aisne északi partvidékét Soissonsól nyugatra még megszállva tartják. A „Times” szerint a helyzet igen súlyos és ha a franciák Soissons mellett előre akarnak haladni, akkor jelentékeny erőltésekre és nagymennyiségű friss muációra van szükség.

Az „Aftenposten” szerint 15 000 francia halott és sebesült maradt a csatáron és majdnem annyira kell becsulnunk a foglyok számát is, úgy hogy a franciák vesztesége a soissonsai csatában harmincezer ember.

A montenegrói harcok.

Rigusa, jan. 22.

A Prava Crvena Hravatana a legutóbbi montenegrói harcokról a következőket írja:

Tul a montenegrói határon keres és véres harcok folytak a legutóbbi napokban. A mi csapataink, amelyek főleg határvédő pésznyörökből és csendőrökből állottak, egy főhadnagy parancsnoksága alatt, csaknem ötszörös túlerővel állottak szemben. A kis

csapat nagy ügyességgel és páratlan vilátsággal verte vissza a montenegrókat, akik bár jelentékeny túlerőben voltak, nagy veszteséggel voltak kénytelenek visszavonulni. Az ellenség halottainak és sebesülteinek egy részét magával vitte, de igen sok halottat a mi katonáink ismertek el. Eközben ismét bebizonyosodott az, hogy a montenegrókat kegyetlenül bánják a mi sebesülteinkkel és halottainkkal. A montenegrói kólttestek között ugyanis megtaláljuk egy osztrák-magyar hadseregbeli katonáink kólttestét, akit mint előőrseket elfogtak. A montenegrókat a szegény katonák kólttestét megcsonkították.

A szerbek irtják a bolgárokat.

Szófia, jan. 22.

A szerb-bolgár határról jelenti, hogy Radovistéből négyezszázötvenkét bolgár és mohamedán menekülő, Berovból húsz, az olcsepolji síkságról százharminc érkezett Strumicába. A menekülők azt mondják, hogy még százötvenem jönnek utána. Valamennyien azért hagyták el Macedóniát, mert a szerb rendőrök és komitácik teljesen kifosztották lakásukat és még enni-alót sem hagytak nekik. A hideg és az éhség kergette őket bolgár területre.

Olaszország Szerbia ellen.

Konstantinápoly, jan. 22.

A „Tannin” szerint a nist olasz követ a Szerb kormánytól lépéseket tett Durazzóra vonatkozó szerb tervek miatt és társérkeltelesen kijelentette, hogy O szország nem tűri, hogy Szerbia az Adria partján megvesse a lábát. A lap megállapíthatónak véli, hogy az albán kérdésben növekvő ellentét mutatkozik Olaszország és a hármass között.

A török főhadiszállás jelentése.

Konstantinápoly, jan. 22.

A főhadiszállás jelenti: Egy angol lovaszázadnak Korna mellett a török gyalogság egy csapata ellen intézett és tegnap már jelentett támadásában egy angol ágyunaszád is beavatkozott. Tüzeletünk azonban visszavonulásra kényszerítette. A Sat El Arabnál folyó harcban ejtett foglyok jelenti, hogy az ágyunaszád súlyosan megsérült, Fowler, a naszád parancsnoka, a tizta két tizt és 17 főnyi legénység elesett.

Egy szakképzett

Vincellér,

aki a konyhakertészethez is ért, felvétetik Iritz Miksánál. Egy jóforgalmu

Egy ügyes józan

kereskedő segéd,

aki nem hadköteles, felvétetik IRITZ SÁMUEL özv. cégnél.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Január 23. Szombat. Róm. kath. B. A. elj. Protestáns B. A. elj. Görög Orosz január 10. Nissz. Ger. Nap kel 7 óra 40 percor, nyugazik 4 óra 44 percor.

Időjárás. Enyhe idő várható, sem mi vagy csak kevés csapadékkal. Sürgönyprognózis: Enyhe, semmi, vagy kevés csapadék. Déli hőmérséklet 5-8 fok C.

— Rendkívüli közgyűlés a megyén. Csanádvármegye törvényhatósági bizottsága február hó 1 én Hervey István elnökletével rendkívüli közgyűlést tart.

— A vasuton utazók figyelmébe. A rendőrség értesíti a vasuton utazni szándékozókat, hogy elutazásuk előtt a rendőrségnél utazási igazolványokat váltassanak, mert ennek hiányában vasúti menetjegyeket nem adnak ki a vasúti pénztárak. Az Acsev. vasut peronjára ily igazolvány nélkül senkit be nem bocsátanak.

— Huszonnégy óra alatt gyógyul a tifusz. Jelentős esemény miatt gyülekeznek vasárnap este a budapesti királyi orvostársaság tagjai, akik a háború időszaka óta százeleintekez tudományos előrelépéseket. Korányi Sándor báró egyetemi tanár, skinek az orvostudomány már nagyon sokat köszön, a tifusz gyógykez. lésének új módszeréről tett jelentést, amelynek lényege a kerét Bállat Rezső, Praleich Károly tanárok felülvizsgálták és megállapították. A vérbe direkt bevezetendő oldóanyagról van szó, amely a tifuszt azonnal leközi és azt a súlyos baj, amely legkevesebb egy hónapig szokott tartani, néhány óra alatt a gyógyulás állapotába fejleszti vissza. Az orvostársaság negyterme zsűriállásig megvett, mert orosz körökben az új kezelési módszer szip sikereit már hetek óta ismeretesek, azokat élénken tárgyalták. Ez a felfedezés ma mindenképp örömmel tölti el. Hízen hadseregben vérének közül főbben lekszenek tifuszban. Ez a veszedelmes betegség különösen, ha valakel járványos jelleggel lépett fel, nagyon sok áldozatot követelt. Ha a híre: Korányi professzor tudománya csak a halálzások nagy számát csökkenteli is, az orvosi tudománynak az a nagy vívmány, mely millióknak szerez örömet.

— Katonai célokra megvásárolt lovak marhalevelei. Tudomásra jutott a földművelésügyi miniszternek, hogy a katonai célokra megvásárolt lovak marhaleveleit sok helyen nem vonták be a ennek folytán azok továbbra is a lovak volt birtokosainál maradtak. Minthogy ez eljárás mellett nemcsak számos visszaélére nyílt alkalom, a földművelésügyi miniszter felhívta az összes törvényhatóságokat, hogy szigorúan intézkedjenek az iránt, hogy a katonai célokra megvásárolt lovak be nem vont marhaleveleit a közszéki előírásoknak pótlólag bevonják a átvizsgálás és megsemmisítés végett az elsőfokú hatóságok beszoigáltassák.

— A község maximális árai. A „Neue Prele Presse“ jelenti: Az utóbbi időben az az eszme merült fel, vajjon nem lehetne-e a szénre is épp úgy maximális árat megállapítani, mint a gabonára. Hír

szerint ebben az ügyben az illetékes miniszteriumok tanácskozást folytattak. Döntés azonban nem történt, mert az a kérdés, hogy a kikereskedők részére, hogyan állapítsanak meg maximális árat, még további tanácskozást igényel. A megkereskedők részére a maximális árat illetékes török véleménye szerint minden nehézség nélkül meg lehetne állapítani.

— A mi sebesültjeink. A 101 ik veszteségi kimutatás még a következő makói, illetve csanádvármegyei sebesültjeit tünteti fel: Lipták István 46. gye. 10. sz. Pityaros sebesült, Molnár György 46. gye. 10. sz. Makó sebesült, Páku Mihály 46. gye. 11. sz. Makó sebesült, Rácz Lajos 46. gye. 11. sz. Földesek meghalt, Sikora János 46. gye. 12. sz. Pityaros sebesült, Sirok István 46. gye. 12. sz. Makó sebesült, Szentpéteri István 46. gye. 12. sz. Makó sebesült, Szűcs B. Julius 46. gye. 12. sz. Magyar-csanád sebesült, Tamás István 46. gye. 9. sz. Makó sebesült, Vata Lajos 46. gye. 11. sz. Földesek sebesült, Verok Mihály 46. gye. 11. sz. Földesek sebesült, Vetro János 46. gye. 10. sz. Makó sebesült.

Keresünk megvételere használt wertheim szekrényt.

Cim a kiadóba.

A rendőrség gyűjtése.

Nyilvános elszámolás.

A rendőrkapitányi hivatalnál 1914. ében katonai jótékonycélra adakoztak a következők:

- Pekánovics Dániel 50 kor., Polák Áron 20 kor., Schwarcz Miksa gyűjtése 4 kor. 29 fill., Rikosi fogyasztási szövetség 8 kor., Papani fogyasztási szövetség 6 kor., Csókási gazdasági kör 6 kor., Róm. kath. kör 10 kor., Dégi Ferenc italmérő 10 kor., Gazd-sági egyesület 10 kor., Schwarcz Miksa 10 kor., Hagyma szövetekez 10 kor., Érdekl József 12 kor., Rendőrlégenység gyűjtése templomra 30 kor 53 fill., Szilágyi Tódor gyűjtése 7 kor. 20 fill., Kapitány István 10 kor., Schwarcz Miksa gyűjtése 13 kor. 50 fill., Ottthon kávéház vendégl gyűjtése 26 kor., Rendőrléviselő és leközység adománya 63 kor. 12 fill., Bartal János 10 kor., Kelemen Sándor 5 kor., Kocsis Péterné Veres Julianna 5 kor. 85 fill., Érdekl József 10 kor., Polák Sándor 20 kor., Kayser Lajos 10 kor., Dr. Galambos Ignác 5 kor., N. N. 20 kor., Rakossy Gyula 10 kor., Schwarcz L. Lajos 5 kor., Dr. Singer Mór 5 kor., Damjanovics Dzsó 5 kor., Róttér Gyula 5 kor., Hervey István 5 kor., Madzsar Gusztáv 4 kor., Szundy Károly 2 kor., Péntes Zoltán 2 kor., Kágy Gyula 2 kor., Cirbus Dániel 2 kor., Kristóffy József 3 kor., Vajda István 2 kor., Tóky Jenő 2 kor., N. N. 2 kor., Dr. Dóza Ferenc 2 kor., N. N. 2 kor., Dr. Gerő Géza 5 kor., Dr. Dóza N. 2 kor., Vásárhelyi 2 kor., Dr. Fried Árpád 1 kor., P. Eckhardt

Vilmos 5 kor., N. N. 1 kor., Kardos Ferenc 1 kor., Teltsch Adolf 5 kor., Pollzer Jenő 1 kor., Dr. Sász Áron 5 kor., Dr. Dóza Simon 5 kor., Babos Géza 5 kor., Makói Ujság gyűjtése 38 kor., Rendőrléviselő és legényesség adománya 35 kor. 35 fill., Varga Sándor. Vár Antal s seje és Nagy Margit 22 kor. Urbán István 5 kor., Tókos Izák ig. tanító gyűjtése 12 kor. 82 fill.

Makó város szíve.

Hivatalos nyugtázás a katonai kórházi adományokról.

A város által berendezett katonai sebesült kórházak részére a következők adományozták.

- Természeti adományok:**
Iritz Fábiana 6 áveg befőtli, 1 táli mákos tézsa és 25 narancs, Gáring Károly 10 áveg bor, Széll Imréné 1 liter bor, 1 tepsi mákos kalács, Ratkainé 1 liter bor, 1 tepszi mákos kalács, Kozma Jánosné 1 kanna tej, Gera Bálint 5 liter tej, Pallagi Péter 3 kosár gyökér, 10 kg. sárga répa, Pallagi Ferenc 2 kosár sárga répa, 10 kg. vöröshagyma, 5 kg. fokhagyma, Péntek Rozália Horváth Gáborné 97 drb. répa, Szilágyi Istvánné 1 pár tyúk, Laskovics Róza ori. izr. tanítónő és tanítványai egy teljes uzonná sütemény, tea és befőtliből, Görbe Péter 1 kanna tej, Kiss Imre 20 kg. sárga répa, Juhász Jánosné 5 kg. 2 pár pisó ing, 2 pár téli ing és lábravaló, 2 törülköző, 1 párná, Stern Maudoné 1 kg. cukor, 1 áveg rum, 1 csomag tea.

Figyelem!

Az Augusztá-alap gyorssegély, Makó és vidéke részére hozzám küldte a

vas-gyűrűket

becserelés céljából. Aki ilyent cserélni vagy vásárolni óhajt, mindennap eszközölheti. Kivánatra választás végett házhöz is elküldöm.

Vidékre több darabot cserévegett elküldök.

Halász Á. Kossuth-utca 11. sz.

Értesítés Kőbányáról!

Szíves tudomására adjuk a nagyérdemű közönségnek, hogy Csanádvármegye részére

főraktárunkat Iritz Sámuel özv. cégnek

adtuk, ahol mindenkinek módjában van a legjobb és legizsztább eredeti gyári töltésű Világos Maláta és Dupla Maláta sördöket beszerezni, kisebb és nagyobb mennyiségben. Vendéglősök és italmérők külön kedvezményes árákban részesülnek. — Kőbányai Polgári Sertőzöde Révészvársaság.

Hogyan leszünk 100 esztendősek?

Válasz: Igyék naponta 1-2 palack Szent István duplamaláta sört.

Ez nemcsak a legélvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség, étvágyhiány, vérszegénység, álmatlanság, gyomor-bajoknál; igen ajánlatos lábbadozó betegeknek, szoptató nőknek is.

Ezen világhírű sört a Kőbányai Polgári Sertőzöde gyártja. — Kapható minden fűszer- és csemegé üzletben. Eredeti gyári palackoltásban kapható: Iritz Sámuel özvegye cégnél, Makón.

italmérés

berendezéssel együtt eladó. Értekezhető lehet Iritz Sámuel özv. cégnél.

REGÉNY

Egy világváros rejtelméi.

(783)

93. fejezet.
Mi hát a való?
Nem, nem, kedves barátom, mondá a bibornok. Ilyen eszközökkel ne harcoljunk. Bizzuk istenre az ügy eldöntését. Ős pedig legyen erős a hitben és az isten iránti bizalmában. Ha Roberto ártatlan, akkor ez is ki fog derülni. Az isten nem engedi diadalmaskodni a gazságot. Am ha nem ártatlan, akkor el kell viselnünk, amit az isten kezé ránk mért. Fogadja meg egyszer az egyház áldását. Az öreg herceg alázatos tőhajtással fogadja az ősz bibornok áldását. Midőn az utóbbi kezeért, Bombinát már ott találta. Az egyházi gyanította e látogatás célját s mi djárt maga elé bocsátatta a rendőrfőnököt. Eminenciád, kezdé Bombini, mindenek előtt bocsánatot kérek, hogy alkalmatlankodni bátorokodom... Már tudom, mit akar, vágott az-ába a bibornok. Ős nemde agnoszkáltatni akarja általam az ifjabb Morello herceg palotájában talált egyházi ékszereket? Ugy van eminenciád: Állítom, hogy ez az ügy igen kínos, de át kell rajta esnünk. Az öreg herceg ur maga kereste... Hogy-hogy? Folyt. köv.

Kitünő hegyi borok

literenként 80 fillér, öt liter vételnél 72 fillér literje, nagyobb vételnél olcsóbb. Vidékre 50 literen felül 52 fillér literje.
Iritz Sámuel özv. cégnél
Makón.

Elismert legjobb motorok!

Világhírű eredeti „Körting”
Diesel motorok

Szívógáz

és benzinmotorok. ::
Cséplőgarnitúrák benzin- és
nyersolajkomobillal. Benzi-
nes magánjárók.

Meglepő újdonság!

Nyersolajmotorok
keresztfejvezetéssel.

Gellért Ignác és Társa mérnöki
iroda

Budapest, V. Koháry-utca 4. szám.

Saját érdekekben kérjéni juttatni árjainkat!

Legmesszebbmenő jóállás!

Kedvező fizetési feltételek!

Egy üzlet helyiség

esetleg műhelynek is kiadó
Iritz Sámuel özv. cégnél.

Száraz szalma

sertés perzselésre
Iritz Sámuel özv. cégnél
kapható.

Here polyva és tavaszi

árpa szalma ::
IRITZ MIKSÁNÁL
kapható, kazalonként és
ölenként.

POÓR ENDRE

gyógyászati célokra kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ár-
talmatlan szer, szepítő, májfelt,
arc- és kézvrösség és min-
denféle bőrtisztítóhatású ellen

**Vilma hajpor, Vilma szap-
pan és hajfijító szer.**

Ára: Vilma krém 1 korona.
Vilma hajpor 1 korona, Vilma
szappan 70 fill. Hajfijító 1 ko-
rona. Piperezerek főbb kiállítások ér-
mekkel lettek kiállítva.

Értesítés! Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására
hozni, hogy Szt. János-tér 20. sz. a. (saját házámban
gazdasági gépraktáramban a legújabb modellű
— eredeti —
JOHNSTON kévekötés aratógépek már megérkeztek
és azokat a legolcsóbb árban bocsájtom
nagybecsű vevőim rendelkezésére.

Johnston-féle aratógépek Makón és környékén több mint 300
gazdánál működnek, azok legnagyobb megelégedé-
sére, ami fényes bizonyítéka az aratógépek kifogástalan voltának,
ugyszintén már megérkeztek a legújabb négyzetes kukorica ültetők
is. — Ugy az aratógépek, mint a kukorica ültető gépek állandóan
teljesen felszerelve vannak raktáron. Fontos még az, hogy arató-
gépek részét nálam egész éven át kaphatók. — Raktáron tar-
tok kitűnő Sisal-féle kévekötés zsinórt, elsőrendű gépolajat, Bacher-
féle ekéket amerikai tükörcél kormánynyal, Imperátor mű-
trágya és magvető gépeket, saját találmányu vessző utánzatú vas-
pálcás boronákat, répa és szecskavágókat. — Együttal bátor-
dom a t. gazdaközönség figyelmét felhívni a legmodernebb gé-
pekkel és szerszámokkal felszerelt gépjavitó műhelyemre, ahol
mindennemű javításokat a legszakszzerűbben, jutányos áron készí-
tek autogén hegező géppel a legkomplikáltabb munkákat
végzem. — Vizvezeték és fürdők teljes berendezését jutányos áron
vállalom. — Magamat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlva,
maradtam kiváló tisztelőit!

LIPTÁK BÉLA mezőgazdasági gépraktára és javító mű-
helye Makó, Szent János-tér 20. ujszám.
Saját készítésű szabadalmazott hagymakapák állandóan raktáron.
Részletfizetési kedvezmények. Telefon szám 126.

MEG VAN A BÉKE

minden családban, ha a férj saját arcképét látja a „Hősök nagy arc-
kép albumá”-ban. Tehát helyesen cselekszik minden asszony, kinek
férje vagy hozzátartozója a harctéren küzd, ha behozza ezeknek arcké-
peit kiadóhivatalunkba, még mielőtt

= a háborúnak vége =

nincs, mert ez által nemesak nemes célt szolgál, — mivel a befolyó
összeg nagy része a vörös-kereszt javára megy, — hanem nagy örö-
met szerez ez által minden gondos asszony a háborúból visszatérő hő-
söknek. Jelszavunk: Mentől több fényképet, hogy annál szebb legyen
a „Hősök nagy arckép-albuma.”

Még mindig fogad el kiadóhivatalunk az albumba fényképeket!!